

Meriuposkuoriainen

Stor natebock

Macrolea pubipennis

Luontodirektiivin laji (liite II)
BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, heikkenevä

Koodi: 1922

Rauhoitettu (LSA 471/2013)
Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 471/2013)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Kuva: Mia Malin

Luonnehdinta

Meriuposkuoriainen on oljenkeltainen, 6–7 mm pitkä, pitkäraajainen ja pitkätuntosarvinen lehtikuoriainen. Selkäpuolella on mustia viiruja. Rakenteeltaan se muistuttaa pientä sarvijäärää (heimo Cerambycidae). Meriuposkuoriainen on hyvin samannäköinen kuin sitä yleisempi ja samanlaisilla paikoilla elävä rantauposkuoriainen (*Macrolea mutica*). Lajien selvin ulkoinen ero on peitinsiipien kärkien muodossa.

Elinympäristö ja levinneisyys

Meriuposkuoriaista tavataan Suomessa pitkin rannikkoa Hailuotoon asti sekä Ahvenanmaalla. Havaintoja on eniten lounaisaaristosta ja Merenkurkun seudulta. Uusia havaintoja on vain muutamalta paikalta, runsain tunnettu esiintymä on Espoonlahdella. Meriuposkuoriaisen havaitseminen on kuitenkin sattumanvaraista, koska se elää veden alla. Laji elää rannikon matalissa murtovesissä, yleensä suojaisissa lahdissa. Sen elinta-

vat tunnetaan edelleen puutteellisesti. Aikuisia meriuposkuoriaisia on löydetty matalasta vedestä (noin 25–50 cm syvyydessä) vesikasvien, erityisesti vitojen, varsilta, ja pohjalta kävelemästä. Toukat elävät ainakin kiehkuraärviällä ja hapsividalla.

Nykytila ja uhkatekijät

Meriuposkuoriainen tunnetaan Euroopassa vain Suomesta ja yllättävää onkin sen puuttuminen muualta Itämeren piiristä. Kannan kehityksestä löytöjen perusteella on vaikea sanoa mitään varmaa, sillä havainnot ovat yleensä yksittäisiä ja usein on havaittu vain yksi yksilö. Kattavampia selvityksiä on tehty vain Espoonlahdella sekä osista Paimionlahtea. Meriuposkuoriaisen suojeluaste on matala, eikä suojelutasoa voida pitää suotuisana. Lajia uhkaavat sekä veden laadun muutokset että matalien rantavesien umpeen kasvaminen, toisaalta myös matalien rantojen ruoppaaminen. Meriuposkuoriaisen vaatimat matalat, avoimet vedet (joissa kasvaa vain vitaa ja muita harvakseltaan kasvavia uposkasveja) häviävät ruovikon vallatessa alaa. Lajin suojelemiseksi on sen esiintymispaikkoja rajattu meriuposkuoriaisen tärkeimmällä esiintymispaikalla Espoonlahdella. Tämä ei kuitenkaan riitä lajin suojelemiseksi, sillä meriuposkuoriaisesiintymät eristäytyvät sitä mukaa toisistaan, kun elinympäristöjä pirstotaan muun muassa vesirakentamisen vuoksi.

Hoitosuositukset

Meriuposkuoriaisen levinneisyyttä Suomessa pitää selvittää lisää sekä tunnettujen esiintymien tilaa seurata. Suojelun tehostamiseksi tarvitaan lisää tietoa lajin populaatiodynamiikasta ja leviämiskyvystä sekä hoitotoimien vaikutuksista. Meriuposkuoriaista voisi hyödyttää riittävän varovainen avovesialtaiden ylläpito tiheimmän kasvillisuuden keskellä.

Lähteet

- Ilmonen, J., Ryttyäri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Saari, S. 2007. Meriuposkuoriaisen, *Macrolea pubipennis* (Coleoptera: Chrysomelidae), levinneisyys ja elinympäristövaatimukset Espoonlahdessa. Pro gradu -tutkielma. Biotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto. 51 s.